Minister
Finansów i Gospodarki

Znak pisma: DPG-III.054.9.2026
Warszawa, 20 listopada 2026 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: odpowiedzi na oświadczenie senatora Aleksandra Szweda przedstawione podczas 66. posiedzenia Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie senatora Aleksandra Szweda, przedstawione podczas 66. posiedzenia Senatu RP w dniu 13 października 2026 r. i przekazane pismem numer BPS/043-66-1826/26, proszę o przyjęcie poniższego stanowiska.

Ad 1: Jakie działania podejmie rząd, aby ograniczyć wzrost niewypłacalności przedsiębiorstw i poprawić warunki prowadzenia działalności gospodarczej?

Ministerstwo Rozwoju i Technologii (MRiT) prowadzi stały monitoring funkcjonowania aktów prawnych znajdujących się we właściwości resortu. W ostatnich latach, z inicjatywy resortu, przeprowadzono szereg zmian przepisów, których nadrzędnym celem jest poprawa warunków wykonywania działalności gospodarczej przedsiębiorców.

W ramach deregulacji, MRiT prowadziło prace legislacyjne, których skutkiem było wejście w życie ustawy z dnia 21 maja 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego oraz doskonalenia zasad opracowywania prawa gospodarczego, a także ustawy z dnia 25 lipca 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w celu uproszczenia procedur administracyjnych oraz wsparcia przedsiębiorczości.

Rozwiązania w nich zawarte były przedmiotem szerokich konsultacji ze środowiskiem przedsiębiorców. Dzięki takiemu podejściu projekty uwzględniały realne potrzeby biznesu i odpowiadały na podnoszone wyzwania związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Rozwiązania zawarte w wymienionych ustawach przyczyniły się do uproszczeń w zakresie m.in.:

- zasad kontroli przedsiębiorców, w tym przede wszystkim:
    - skrócenia maksymalnego czasu kontroli mikroprzedsiębiorców z 12 do 6 dni,
    - dostosowania przez organy częstotliwości przeprowadzania kontroli planowych do zidentyfikowanego poziomu ryzyka związanego z wykonywaną przez przedsiębiorcę działalnością gospodarczą, to znaczy – im mniejsza kategoria ryzyka, tym mniejsza liczba kontroli,

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologia

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii

- wprowadzenia obowiązku doręczenia przedsiębiorcy, przed wszczęciem kontroli, wstępnej listy informacji i dokumentów, których udostępnienia w toku kontroli oczekuje organ kontroli,

• elektronizacji procesów gospodarczych, zwłaszcza:

- wprowadzenia elektronizacji rozpraw przed Krajową Izbą Odwoławczą,
- wprowadzenia możliwości wydawania przez organy tzw. decyzji hybrydowych,
- wprowadzenia formy dokumentowej umowy leasingu,

• ułatwień w prowadzeniu działalności gospodarczej, przede wszystkim:

- doprecyzowania reguł dot. liczenia karencji odnoszącej się do możliwości ponownego skorzystania z tzw. „Małego ZUS",
- poszerzenia definicji rzemiosła i rzemieślnika, które mają na celu ułatwienie prowadzenia działalności rzemieślniczej oraz dostosowanie do współczesnych realiów gospodarczych,
- szybszych rozstrzygnięć administracyjnych poprzez m.in. odejście od zasady dwuinstancyjności na rzecz jednoinstancyjności w kilku kolejnych postępowaniach administracyjnych,

• sprawniejszego działania urzędów, w szczególności:

- braku konieczności przedkładania w urzędzie dokumentu potwierdzającego prokurę lub pełnomocnictwa, jeżeli umocowanie da się wykazać na podstawie CEIDG oraz KRS,
- wdrożenia na szerszą skalę tzw. wezwań miękkich,
- deregulacji stosowania pieczątek i pieczęci oraz konieczności załączenia wypisu z KRS oraz zaświadczeń o wpisie do CEIDG,

• prawa gospodarczego bardziej przyjaznego przedsiębiorcom. W ramach tego obszaru wprowadzono:

- zasadę wzorowaną na koncepcji „one in, one out", która oznacza, że projektodawcy mają dążyć do nienakładania nowych obowiązków administracyjnych, a jeżeli będzie to niemożliwe – dążyć do minimalizacji obowiązków albo równoważnego zmniejszenia innych obciążeń administracyjnych,
- 6-miesięczne vacatio legis dla przepisów nakładających na firmy nowe obciążenia administracyjne,
- usprawnienie procesu przeglądu prawa gospodarczego dokonywanego przez ministrów na podstawie Prawa przedsiębiorców,

• sposobu określenia wysokości przychodu w działalności nierejestrowej, którego przekroczenie zmusza do rejestracji działalności w CEIDG – chodzi o odejście od miesięcznego limitu przychodów na rzecz limitu kwartalnego.

W nowelizacji z dnia 13 marca 2026 r. ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy przewidziano kolejne rozwiązania mające wpływ na poprawę warunków prowadzenia działalności gospodarczej:

• „Jedno okienko" dla spółek cywilnych:

- jeden zintegrowany wniosek o wpis do CEIDG, aby możliwe było dopełnienie wszystkich formalności związanych z rejestracją w jednym miejscu (dane z wniosku są następnie przesyłane do GUS, ZUS lub KRUS i US),
- umożliwienie składania wniosków dotyczących spółki cywilnej on-line,
- publikacja w CEIDG – w jednym miejscu - informacji o spółkach cywilnych, w których wspólnikiem jest przedsiębiorca wpisany do CEIDG,
- możliwość generowania zaświadczenia dotyczącego spółki cywilnej,
- wprowadzenie ustandaryzowanego wzoru umowy spółki cywilnej do wykorzystania w procesie zawierania umowy spółki.

• Portal biznes.gov.pl uzyskał nową funkcjonalność, o której wprowadzenie wnioskowali przedsiębiorcy. W wyszukiwarce firm na portalu biznes.gov.pl udostępnione zostały informacje z wykazu podatników VAT. Dodanie informacji o statusie VAT umożliwia przedsiębiorcom szybką i pełną weryfikację kontrahenta w jednym miejscu, wpływając na zwiększenie bezpieczeństwa obrotu gospodarczego.

• Pełna cyfryzacja zakładania działalności gospodarczej:

Odejście od składania wniosków papierowych podczas rejestracji firmy w CEIDG na rzecz pełnej elektronizacji. Projekt rozszerzył sposoby składania wniosków (aktualnie on-line, papierowy, za pośrednictwem banków) o możliwość składania wniosków o wpis do CEIDG (założenie działalności, zmiana wpisu, zawieszenie itd.) z wykorzystaniem aplikacji mObywatel. Jest to spójne z kierunkiem zmian w całej administracji w kontekście obowiązku korzystania z PUE ZUS, rozwijania e-doręczeń czy usług na platformie e-Urząd Skarbowy.

Harmonogram omawianych zmian obejmie:

- od 1 listopada 2026 r. pełna cyfryzacja – nowe wnioski,
- od 1 listopada 2028 r. wszystkie wnioski składane do CEIDG (o zawieszenie, wznowienie, zakończenie, zmianę wpisu) tylko elektronicznie, wtedy też wejdą w życie przepisy związane z publikacją w CEIDG informacji o spółkach cywilnych.

Ministerstwo prowadzi także prace nad projektem ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu likwidacji obowiązku dołączania dokumentów dostępnych w prowadzonych elektronicznie rejestrach publicznych (UDER96). Jego celem jest zniesienie – nadmiernego w obecnych uwarunkowaniach – obowiązku dołączania wydruków z rejestru KRS oraz zaświadczeń o wpisie do CEIDG do wniosków kierowanych do organów administracji publicznej (ich treść jest dostępna dla administracji w systemach teleinformatycznych). Ustawa będzie miała korzystny wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw, niezależnie od ich wielkości. Ograniczenie liczby dokumentów wymaganych w kontaktach z instytucjami publicznymi przełoży się na obniżenie kosztów operacyjnych, usprawnienie procedur administracyjnych oraz zwiększenie efektywności komunikacji z administracją.

Ministerstwo pozostaje także w regularnym kontakcie z reprezentantami przedsiębiorców za pośrednictwem Zespołu do spraw Deregulacji i Dialogu Gospodarczego – gremium doradczego Ministra Finansów i Gospodarki, które stanowi forum wymiany doświadczeń oraz wypracowywania propozycji zmian legislacyjnych. Dzięki temu, rozwiązania deregulacyjne lepiej odpowiadają na realne potrzeby gospodarki.

Prace Zespołu prowadzone są cyklicznie. Postulaty omawiane są sukcesywnie podczas kolejnych posiedzeń. Część propozycji została już przyjęta do kolejnego pakietu

deregulacyjnego, który będzie przygotowywany przez MRiT, natomiast część pozostaje w toku analiz i uzgodnień z właściwymi resortami.

Ponadto, mając na uwadze wkład rzemiosła w polską gospodarkę, MRiT opracowało w 2021 r. rządowy program Polski Inkubator Rzemiosła, dedykowany wyłącznie organizacjom samorządu gospodarczego rzemiosła.

W latach 2021-2025 na realizację programu wydatkowano łącznie blisko 39,3 mln zł, w roku 2026 realizowana jest czwarta edycja z budżetem w wys. 9,6 mln zł.

W ramach tych środków zrealizowano dotąd m.in. następujące zadania:

- 407 organizacji doposażono w sprzęt techniczny oraz nabyto 468 pakietów specjalistycznego oprogramowania,
- 2 939 pracowników organizacji podniosło swoje kwalifikacje,
- 3 978 osób skorzystało z doradztwa gospodarczego,
- 28 540 osób wzięło udział w konkursach promujących kształcenie dualne w rzemiośle wśród dzieci i młodzieży, spośród których 14 992 osoby otrzymały nagrody,
- przygotowano ponad 122 tys. pakietów promocyjnych i edukacyjnych,
- przeprowadzono ponad 5 tys. szkoleń specjalistycznych dla uczniów rzemiosła oraz blisko 10 tys. konsultacji i szkoleń dla pracowników i członków organizacji rzemieślniczych z zakresu prowadzenia kształcenia dualnego.

Dotychczasowa realizacja programu została w roku 2025 oceniona przez organizacje rzemieślnicze, które w 97% uznały jego wpływ na rzemiosło jako dobry lub bardzo dobry, podkreślając przy tym jego wymierne znaczenie dla rozwoju samorządu rzemieślniczego w szczególności w zakresie technologicznym.

Obok wymienionych prac MRiT, wspieraniu prowadzenia działalności gospodarczej służą działania jednostek podlegających ministerstwom, m.in.:

Centrum Rozwoju MŚP (CR MŚP) działające w ramach Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) to projekt obejmujący działania informacyjne i szkoleniowe skierowane do firm z sektora małych i średnich przedsiębiorstw. Głównym celem jest wsparcie przedsiębiorców w pokonywaniu barier rozwojowych. Wsparcie to realizowane jest dzięki zapewnieniu bezpłatnego dostępu do aktualnej wiedzy biznesowej oraz nowoczesnych narzędzi edukacyjnych.

W ramach CR MŚP funkcjonuje platforma szkoleniowa Akademia PARP (https://www.parp.gov.pl/component/site/site/kursy-online). Na platformie przedsiębiorcy mogą korzystać z darmowych szkoleń i kursów on-line takich jak „Zarządzanie kryzysowe w MŚP". Kurs obejmuje praktyczne aspekty rozpoznawania symptomów kryzysu w różnych obszarach działania firmy, zarządzania sytuacją kryzysową oraz dopasowywania strategii firmy do okoliczności.

Wśród kursów Akademii PARP znajdują się także związane z procesem odzyskiwania należności (kurs „Odzyskiwanie należności w MŚP"), metodami zabezpieczenia swojej firmy przed nierzetelnymi płatnikami oraz sposobami dochodzenia należności (kurs „Dochodzenie i zarządzanie należnościami od kontrahentów").

W Polsce działa także największa europejska sieć ośrodków i instytucji, które wspierają rozwój małych i średnich przedsiębiorstw - Enterprise Europe Network (EEN, dostęp internetowy: https://www.een.org.pl/). W Polsce jest 27 ośrodków EEN rozlokowanych na terenie całego kraju (działalność jest finansowana z dotacji ze środków krajowych i unijnych - działania informacyjne, szkoleniowe, doradcze oraz pośrednictwa biznesowego są dla przedsiębiorców bezpłatne).

Ośrodki EEN oferują szereg usług wspierających działalność przedsiębiorców, w tym:

• pomagają w znalezieniu partnerów biznesowych, organizują wyjazdy w ramach giełd kooperacyjnych i misji handlowych na całym świecie,

• wspierają MŚP w dostępie do zamówień publicznych, doradzają w procesie przetargowym,

• oferują również usługi doradców ds. zrównoważonego rozwoju - obejmuje to audyt w zakresie podejścia ESG, audyt energetyczny, audyt procesów i przygotowanie firmy do wdrożenia gospodarki o obiegu zamkniętym, obliczanie śladu węglowego przedsiębiorstwa, ocena firmy w kontekście taksonomii, wsparcie przy tworzeniu strategii,

• oferują wsparcie w procesie transformacji cyfrowej, które obejmuje diagnozę poziomu cyfryzacji firmy, analizę modelu biznesowego, warsztaty z zakresu zastosowania AI,

• udzielają informacji na temat unijnych regulacji.

Przy Związku Banków Polskich działa Krajowy Punkt Kontaktowy ds. Instrumentów Finansowych Programów Unii Europejskiej (KPK, dostęp internetowy: https://instrumentyfinansoweue.gov.pl/), który prowadzi działalność informacyjną, promocyjną oraz doradczą. Punkt ułatwia przedsiębiorcom dostęp do preferencyjnego finansowania, oferowanego dzięki wsparciu Unii Europejskiej.

Ad 2: Czy planowane jest ograniczenie obciążeń finansowych najmocniej uderzających w małe i średnie firmy?

W ramach Zespołu do spraw Deregulacji i Dialogu Gospodarczego prowadzone są prace analityczne, których efektem będzie przygotowanie nowego projektu deregulacyjnego.

Kontynuowane jest rozwiązanie określane popularnie jako „wakacje składkowe", wychodzące naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców, wynikające z nowelizacji ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r.

Rozwiązanie adresowane jest do przedsiębiorców, którzy:

• w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku mieli zgłoszonych do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego lub ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż dziesięciu ubezpieczonych (w tym także siebie samych);

• w ostatnich dwóch latach kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku nie osiągnęli przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub w co najmniej jednym roku z dwóch ostatnich lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku osiągnęli roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro.

Przedsiębiorcy mogą skorzystać ze zwolnienia z opłacania składek za jeden miesiąc w każdym roku kalendarzowym na:

• własne ubezpieczenia społeczne: emerytalne, rentowe, wypadkowe i jeżeli wcześniej zostało zadeklarowane jego opłacanie – chorobowe;

• Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy.

Jest to rozwiązanie dobrowolne. Przedsiębiorca sam decyduje, czy i kiedy chce z niego skorzystać. Korzystając z wakacji składkowych, przedsiębiorca nie musi zawieszać własnej działalności. Może nadal prowadzić firmę, uzyskiwać przychody i wystawiać faktury.

W okresie, w którym przedsiębiorca podlega zwolnieniu, składki na jego własne ubezpieczenia społeczne z tytułu wykonywanej działalności są finansowane z budżetu państwa.

Zwolnienie jest udzielane w ramach pomocy de minimis. Przepisy obowiązują od 1 listopada 2024 r. Z danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wynika, że do tej pory z wakacji składkowych skorzystało:

• w 2024 r. - 1 263 128 mikroprzedsiębiorców, łączna kwota podlegająca zwolnieniu wyniosła 1 583 331 097 zł.

• w 2025 r. – 1 397 143 mikroprzedsiębiorców, łączna kwota podlegająca zwolnieniu wyniosła 1 940 554 672 zł.

• w 2026 r., wg stanu na 2 listopada – 1 007 750 mikroprzedsiębiorców, a łączna kwota podlegająca zwolnieniu wyniosła 1 337 084 760 zł.

Ad 3: Jakie rozwiązania zostaną wdrożone, aby skuteczniej przeciwdziałać zatorom płatniczym i utracie płynności przez przedsiębiorców?

Jednym z elementów systemu przeciwdziałania zatorom płatniczym jest obieg informacji gospodarczych. Obecny system przyjmowania i udostępniania tych informacji oparty na biurach informacji gospodarczej działa w ocenie MRiT prawidłowo. Ministerstwo prowadzi stały dialog ze środowiskiem biur, w wyniku którego w razie potrzeby proponowane są modyfikacje obowiązujących rozwiązań ustawowych. Ostatnia nowelizacja ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych i wymianie danych gospodarczych została uchwalona, z inicjatywy MRiT, w 2024 r.

Ponadto, w celu poprawy sytuacji wierzycieli wprowadzono szereg rozwiązań w kolejnych nowelizacjach ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych.

Ustawa ta przewiduje m.in.:

• maksymalne terminy płatności w obrocie profesjonalnym, po upływie których wierzycielowi przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, stanowiące sumę stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i - w zależności od stron transakcji handlowej – 8 albo 10 punktów procentowych. Jednocześnie, jeżeli dłużnikiem nie jest podmiot publiczny, strony mogą ustalić wyższe odsetki;

• rozwiązanie, zgodnie z którym postanowienia umowne przewidujące dłuższy termin zapłaty niż maksymalny termin wskazany w ustawie, są nieważne i – z mocy ustawy – automatyczne zastosowanie ma termin ustawowy, po upływie, którego wierzycielowi przysługują odsetki za opóźnienie w transakcjach handlowych;

• rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, od dnia nabycia uprawnienia do odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, której wysokość jest różna w zależności od wysokości zaległego świadczenia pieniężnego i może wynosić równowartość 40, 70 lub 100 euro oraz zwrot poniesionych kosztów odzyskiwania należności przewyższających kwotę tej rekompensaty;

• administracyjne kary pieniężne nakładane przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na podmioty, które nadmiernie opóźniają się z regulowaniem swoich zobowiązań;

• odsetki ustawowe stanowiące sumę stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 3,5 punktu procentowego – jeżeli strony transakcji handlowej, z wyłączeniem podmiotu publicznego będącego podmiotem leczniczym, przewidziały w umowie termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, wierzyciel, który nie jest dużym przedsiębiorcą, może żądać takich odsetek po upływie 30 dni, liczonych od dnia spełnienia swojego świadczenia i doręczenia dłużnikowi faktury lub rachunku, potwierdzających dostawę towaru lub wykonanie usługi, do dnia zapłaty, ale nie dłużej niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego.

Dane nadal wskazują na pogorszenie terminowości płatności w całej UE, a różnica między uzgodnionymi terminami płatności a faktycznymi datami uregulowania należności stale się powiększa. Obecnie na szczeblu unijnym są prowadzone prace nad rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych. Celem projektowanego rozporządzenia jest jeszcze większa ochrona wierzycieli i skrócenie terminów zapłaty. Polska wyraziła pozytywny stosunek do koncepcji zawartych w projekcie, jednak wciąż trwają prace nad kompromisową wersją przepisów.

Dalsze działania i ewentualne nowelizacje przepisów w tym zakresie będą planowane przez Ministerstwo z uwzględnieniem rozwiązań proponowanych na poziomie UE.

MRiT stale pozostaje otwarte na dialog z przedsiębiorcami i analizuje wszystkie zgłaszane postulaty dotyczące potrzeby wprowadzenia ewentualnych modyfikacji w obowiązujących przepisach antyzatorowych, jak również w przepisach związanych z uproszczeniem zasad prowadzenia działalności gospodarczej.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Michał Jaros

Sekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

+48 222 500 123
kancelaria@mrit.gov.pl
gov.pl/rozwoj-technologia

Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa
Ministerstwo
Rozwoju i Technologii